

BYN

BYGGNADSINDUSTRINS YRKESNÄMND

VALIDERINGSMANUAL

BYNs riktlinjer för validering

Beslutad i BYNs styrelse 2012-04-12

Rubriker

1. Översikt BYNs valideringsmodell.....	Sid 3
2. Utgångspunkter.....	Sid 4
3. Översiktlig kompetenskartläggning.....	Sid 4
4. Fördjupad kompetenskartläggning.....	Sid 5
5. Kompetensbedömning för intyg.....	Sid 5
6. Kompetensbedömning för bevis (=motsvarande yrkesbevis/erkännandeintyg)	Sid 6
7. Validering i bygg- eller maskinföretag	Sid 6
8. Av BYN godkänd validerare	Sid 6
9. Anvisningar om registrering i BYNs register	Sid 7
10. Utfärdande av utbildningsbok och tillgodräknande av tid.....	Sid 7

Bilagor

Bilaga 1: Valideringsintyg

Övrigt

Ansökningsblankett för godkända valideringsutförare

Kan laddas ner från BYNs hemsida, länk:

<http://www.byn.se/byn/docs/Validering/ansokningsblankett-godkand-validerare-ifyllningsbar-pdf.pdf>

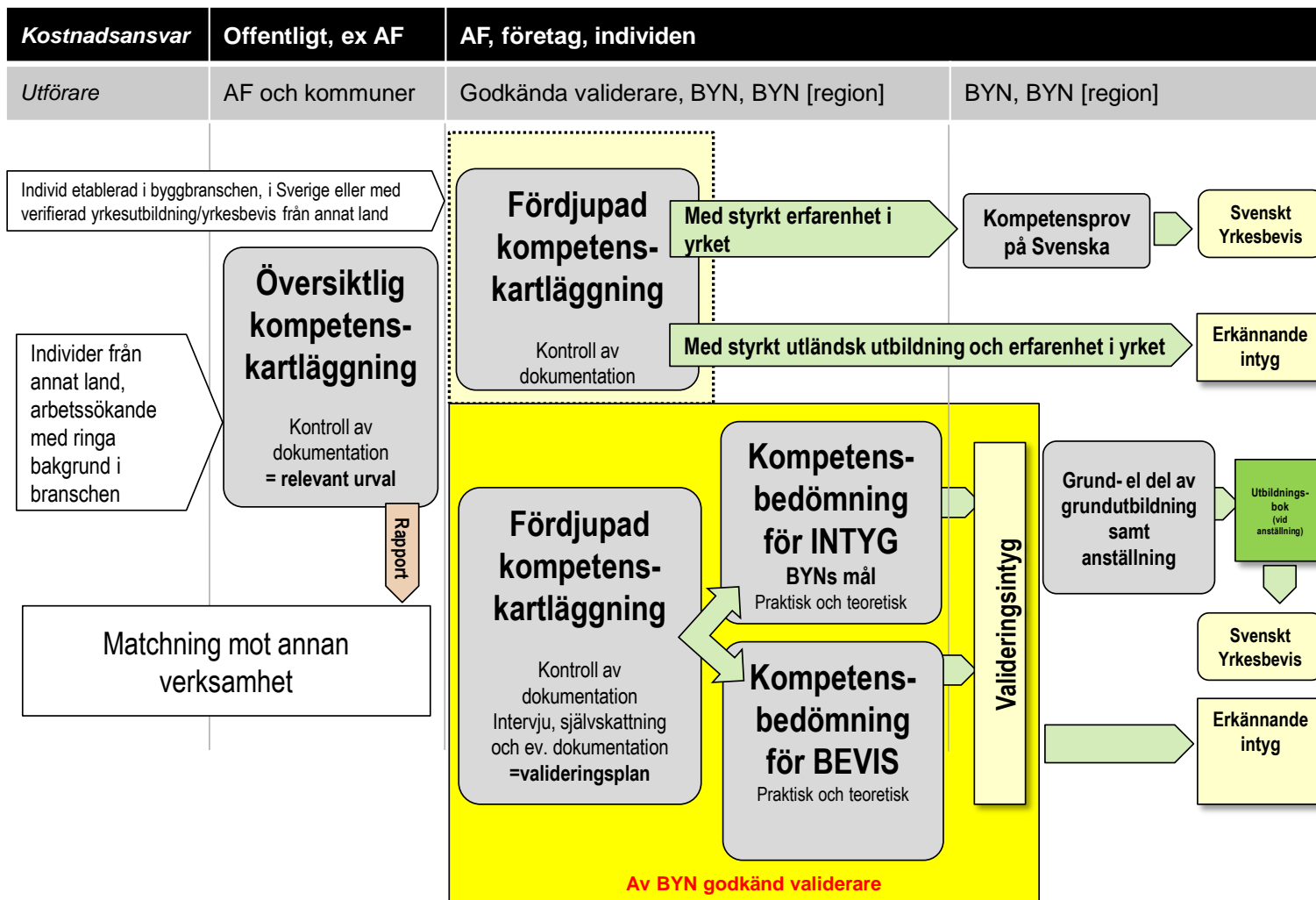
Utförande- och resursbeskrivning samt anvisningar

Läs mer på BYNs hemsida: http://www.byn.se/byn/validering/ansokningshandlingar-godkanda-validerare_copy.asp

Valideringsmodell

Förslag 120209 till revidering av tidigare fastställd modell

2. Utgångspunkter

BYN tar vid validering sina utgångspunkter i Valideringsdelegationens slutrapport från 2008:

1. "Validering är en process som innebär en strukturerad bedömning, värdering, dokumentation och ett erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter **oberoende av hur de förvärvats.**"
2. "Validering är en process och att prövning kan bli ett resultat av denna process. Betyg kan, men behöver inte vara, en del av dokumentationen av denna process."
3. "De yrkeskategorier som utför valideringen är vanligen... av branschorganisation godkänd yrkesbedömare."
4. "Validering på individnivå ska dokumenteras. Dokumentation efter genomförd validering ska ske i form av skriftligt redogörelse över kunskaper och kompetens som kartlagts. Dokumentation ska utformas som intyg, betyg, certifikat..."

Validering av dokumenterad kunskap och kompetens

För validering av svensk dokumenterad utbildning och yrkeserfarenhet (och inte validering av individens reella kunskap och kompetens) hänvisar BYN till "BYNs valideringsnyckel - för fastställande av utbildningstid och behov av teoretisk utbildning/komplettering".

För validering av utländsk dokumenterad utbildning och yrkeserfarenhet (och inte validering av individens reella kunskap och kompetens) hänvisar BYN till "ansökan om erkännandeintyg".

Det är viktigt att valideringsbegreppet inte blandas samman med utbildning. Beslut om kompletterande utbildning ska tas efter att validering är genomförd och valideringsintyg är utfärdat.

Validering av ej dokumenterad reell kunskap och kompetens

BYN använder sig av Valideringsdelegationens vokabulär och det som är bruklig beskrivning av validering av YH-myndigheten som är nationella samordnare av validering.

- Översiktlig kompetenskartläggning
- Fördjupad kompetenskartläggning
- Kompetensbedömning mot intyg
- Kompetensbedömning mot certifikat/bevis

3. Översiktlig kompetenskartläggning

Syftar till att genom kortare intervju, självskattning och dokumentinsamling ge en övergripande bild av individens kunskaper, kompetenser, intresse och vilja. Detta sker innan individen når BYN och genomförs av exempelvis Arbetsförmedlingen. Det ska vid den fördjupade kartläggning utredas om det ligger i validandens intresse och vilja att gå mot något av våra byggyrken.

4. Fördjupad kompetenskartläggning

Syftar till att genom längre intervju och genomgång av befintliga dokument avgöra om behov finns för ytterligare bedömning och värdering. I detta steg genomförs en självskattning mot ett av BYNs yrken genom självskattningsverktyg som finns att tillgå på BYNs intranät. Därefter görs en valideringsplan som beskriver kommande åtgärder och på vilka grunder man valt just dessa åtgärder. (Finns bakomliggande dokumentation som avgör att man väljer att inte pröva vissa avsnitt etc.) Här ska framgå vilka områden utifrån BYNs målbeskrivningar som behöver testas mer och vilka behöver testas mindre. I valideringsplanen ska ingå vilka praktiska och teoretiska moment som ska ingå i valideringen. Beroende på utfallet i denna fördjupade kompetenskartläggningen **beslutas om personen ska valideras för intyg eller för bevis (betyg)**. Om intervju och självskattning indikerar att personen inte når upp till yrkesbevis som exempelvis träarbetare skall valideringen till huvuddel innehålla moment där man kan förvänta sig ett uppvisande av kunskaper och kompetens (se alternativ 1 nedan). Om intervju och självskattning indikerar att personen skulle nå upp till yrkesbevis som exempelvis träarbetare skall valideringen innehålla moment där uppvisande kunskaper och kompetens kan bekräfta detta (se alternativ 2 nedan).

Fördjupad kartläggning sker hos av BYN godkänd validerare och bekostas av individen, företag, Arbetsförmedlingen eller annan. BYNs godkända validerare ska ALLTID föra in validanden i BYNs register och där fylla i personuppgifter och valideringsresultat. Vidare utfärdas valideringsintyg via detta register för att säkerställa den nationella legitimiteten.

Om det vid den fördjupade kompetenskartläggningen framkommer att validandens kunskaper inom ett av BYNs yrken eller intresset för BYNs yrken inte är på rimlig nivå ska validanden rekommenderas att ta upp samtal om en annan yrkesinriktning med arbetsförmedlingen.

5. Kompetensbedömning för intyg

Syftar till att bedöma individens kunskaper som visar vad han/hon **kan**. Bedömning görs utifrån befintliga dokument och där dokumentation saknas ges personen möjlighet att visa reell kunskap och kompetens såväl teoretiskt som praktiskt.

Ett valideringsintyg ska utfärdas där det framgår vad personen kan och vilka grunderna har varit för valideringsutförarens bedömning. Till intyget ska det också bifogas vilka eventuella kompensationsåtgärder som krävs av validanden för att kunna erhålla ett yrkesbevis (särskilt viktigt för yrkena ställningsbyggare, anläggningsdykare och maskinförare). Se bilaga 1 hur ett sådant intyg ska utformas.

Exempel på dokument som kan utgöra grund för att anta att personen har kunskaper och kompetens som inte behöver visas är exempelvis ett utbildningsbetyg där vissa moment är uppfyllda eller ett utlåtande från en arbetsgivare som beskriver vad personen visat sig kunna i faktisk yrkesutövning.

Valideringsintyget ska ligga till grund för utfärdande av utbildningsbok den dag då lärlingsanställning är aktuellt.

Utfärdande av utbildningsbok sker alltid på grunder av valideringsintyg och annan dokumentation som visar på validandens kunskaper och erfarenheter enligt BYNs valideringsnyckel.

6. Kompetensbedömning för bevis (=motsvarande yrkesbevis/erkännandeintyg)

Syftar till att bedöma individens kunskaper utifrån med ett svenskt yrkesbevis som utgångspunkt (vår målbeskrivning). Bedömnings görs utifrån befintliga dokument och där dokumentation sakteoretiskt som praktiskt.

Efter validering utfärdas ett valideringsintyg av den godkända valideringsutföraren där det framgår vad personen kan och vilka grunderna har varit för valideringsutförarens bedömning. Se bilaga 1 hur ett sådant intyg ska utformas.

Exempel på dokument som kan utgöra grund för att anta att personen har kunskaper och kompetens som inte behöver visas är exempelvis ett utbildningsbetyg där vissa moment är uppfyllda eller ett utlåtande från en arbetsgivare som beskriver vad personen visat sig kunna i faktisk

Valideringsintyget ska ligga till grund för utfärdande av erkännandeintyg. Erkännandeintyg utfärdas enligt gällande praxis och kostnad för individen genom BYNs kansli i Solna.

7. Validering i bygg- eller maskinföretag

Validering ska kunna utföras i bygg- eller maskinföretag både i samverkan med ett av BYN godkänd valideringsföretag men också i egen regi. Viktigt att företaget som ansöker om att bli godkänd validerare tydligt beskriver hur de tänker sig att genomföra valideringen i befintlig verksamhet så att det sker på ett rättssäkert sätt. (Yrkeskompetensbedömning)

8. Av BYN godkänd validerare

Den som önskar att bli av BYN godkänd validerare ska ansöka om detta. Om ett utbildningsföretag som redan är av BYN godkänd utbildare ansöker så är en viktig utgångspunkt som BYN har att det i ansökan tydligt framgår hur utbildningsföretaget skiljer mellan utbildning och validering.

Rutinerna är följande;

1. Ansökan med efterfrågade bilagor skickas till BYNs kansli i Solna
2. Ansökan bereds och BYN region tillfrågas om yttrande
3. Beslut sker i BYNs arbetsutskott
4. Avtal skrivs med BYN genom BYNs kansli i Solna

(Se ansökningshandlingar i bilaga 3, Ansökningsblankett och bilaga 4, Utförande- och resursbeskrivning) inte med i denna handling följer upplägget för Godkänd Utbildningsgivare.

9. Anvisningar om registrering i BYNs register

Godkänd validerare skall registrera validand i registret. Det är viktigt att validanden förs in som just validand och inte som elev-/lärling.

En validand kan av godkänd validerare endast registrera validand med person- och kontaktuppgifter samt yrke.

Valideringsintyg och av denne redovisade handlingar ska alltid lämnas till validanden när valideringen är avslutad. Valideringsintyg utfärdas via BYNs register efter genomförd validering. Utöver det ska information ges om registrering i BYNs register och inhämta godkännande. Enklast sker detta genom en utskrift av validandbilden som lämnas till validanden och vill denne inte ha sina uppgifter i BYNs register kan han/hon kontakta BYNs kansli.

10. Utfärdande av utbildningsbok och tillgodoräknande av tid

BYNs kansli utfärdar erkännandeintyg där kompetensbedömning gjorts mot bevis och befunnits i nivå med ett svenskt yrkesbevis i aktuellt yrke.

I de fall då kompetensbedömning gjorts mot intyg (inte tillräckligt med kunskaper för att ett erkännandeintyg ska kunna utfärdas) gäller följande:

- Föreligger ingen anställning efter valideringen arkiveras handlingarna till dess att behov av utbildningsbok skulle uppstå.
- Föreligger anställning utfärdas utbildningsbok av BYN regionen med en bedömning av återstående färdigutbildningstid utifrån resultatet vid valideringen.

BYNs valideringsnyckel fungerar i tillämpliga delar som kompletterande riktlinjer för BYNs kansli vid utfärdande av utbildningsbok.

Validerings-
utförarens
logotype

VALIDERINGSINTYG

Yrke/närliggande yrke

XXXX (Träarbetare i detta exempel)

Namn

Om mobila maskiner, maskinslag

Personnummer/födelsedata

A. Fördjupad kompetenskartläggning har genomförts enligt följande:

1. Intervju
2. Självskattning (BYNs material har använts)
3. Dokument A: validandens verifierade yrkeserfarenhet hos företaget Bygga AB, 6 mån (bifogas).
Dokument B: validandens verifierade yrkeserfarenhet hos företaget Snickra AB, 2 år (bifogas).
Dokument C: Intyg om genomgången kurs i ritningsläsning (bifogas).

B. Valideringsplan

Efter fördjupad kompetenskartläggning beslöts att gå vidare med kompetensbedömning mot intyg alternativt bevis (yrkesbevis/erkännandeintyg).

Orsak till val av kompetensbedömning:

C. Resultat av validering

Redovisas i förhållande till BYNs målbeskrivning i respektive kolumn, se nedan. (Har validering skett mot betyg i nationell kurs för Bygg- & anläggningsprogrammet redovisas betygen i respektive kurs.). Om kompensationsåtgärder behövs så redovisas dessa enligt bilaga 1 till detta intyg.

YRKE: TRÄARBETARE	Verifierats på annat sätt (självskattning, dokumentation) alternativt saknas kunskaper helt så det inte är någon idé att testa. Ja/nej?	Hos oss uppvisade kunskaper Ja/nej?
Arbetsmiljö, hälsa & säkerhet		
Grunder bygg (ritningsläsning, yrkesmatematik, övrigt)		
Ytskikt (invändigt, fasader, yttertak)		
Stomme (stombyggnad, formbyggnad, prefab och bjälklag, stomkomplettering)		
Montage (Undergolv, Väggbeklädnad, Isolering)		
Betong (armering, gjutning, stomme)		

Ort

Datum

Valideringsutförande organisation (skolans/företagets namn)

Underskrift

Namnförtydligande

Valideringsutföraren är godkänd av BYN